

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A magyar ebfajták tenyésztésével kapcsolatos tenyésztésszervezési feladatok.

Dr. Péntek István
igazgatóhelyettes

2016. November 10

A tenyésztési program módosítása/kiegészítése I.

n é b i h
Termőföldről az asztalig

- A fajtatiszta ebek tenyésztési szabályairól szóló 98/2013.(X.24.) VM rendelet a korábbiakhoz képest újabb kötelező elemekkel bővítette a tenyésztési programok minimális tartalmát.

8. § (4) bekezdés

- *j)* az alomellenőrzés és a származás ellenőrzés módját és dokumentálásának rendjét;
- *k)* az örökletes betegségek kiszűrésére alkalmas vizsgálatokkal kapcsolatos kötelezettségeket és szabályokat, valamint a genetikai betegségekkel terhelt egyedek tenyésztésének tilalmát;
- *l)* a fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendjét;
- *m)* nukleusz állomány kijelölésének elveit;
- *n)* az in-vitro megőrzés feltételeit, a génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározását, begyűjtésének, előkészítésének és letárolásának szabályait;

A tenyésztési program módosítása/kiegészítése II.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- *o)* a törzskönyvi részekbe és osztályokba sorolás rendjét, valamint a felderített egyedek törzskönyvbe emelésének előírását;
- *p)* a tenyészvonalakat, illetve családokat, a párosítási terv készítésének elveit és a szelekció rendjét;
- *q)* az apaállat használatának szabályait;
- *r)* a fajta génkészletei felderítésének eljárását és hasznosítását;
- *s)* a tenyészállat forgalmazása, kivitele és behozatala során követendő szabályokat;
- *t)* az in-situ tartás feltételeit, indokolt esetben az ex-situ tartás feltételeit;
- *u)* a kennel vagy részpopuláció megszüntetése esetén követendő szabályokat.

A tenyésztési program módosítása/kiegészítése III.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- **10. § (1a)** A tenyésztési programnak biztosítania kell a fajta hosszú távú fenntartását, és a beltenyésztés elkerülésére, valamint a fajta eredeti tulajdonságainak megőrzésére kell irányulnia.
- **(1b)** A tenyésztési program elkészítésénél törekedni kell a Magyar ebfajta rendelet szerint
 - *a)* kritikus helyzetbe került magyar ebfajta esetén a létszám növelésére, a tenyésztésbe vonható egyedek felderítésére, a génbankban történő tárolás céljából szaporítóanyag begyűjtésére, valamint az ezeket biztosító egyedi programok és intézkedések meghatározására;
 - *b)* veszélyeztetett helyzetbe került magyar ebfajta esetén a létszám további növelésére és a fajta szakszerű megőrzésére alkalmas tenyészetek kialakítására;
 - *c)* megőrzendő helyzetbe került magyar ebfajta esetén a létszám tervszerű növelésére vagy fenntartására, valamint az eredeti hasznosítási irány megtartására.

A módosítás ügyrendje

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- A rendelet által előírt kiegészítést/módosítást **2016.12.31-ig** kell benyújtani a tenyésztési hatósághoz .
- **Fontos!!! A módosítást/kiegészítést mind a már elismert szervezeteknek, mind az elbírálás alatt lévő pályázóknak be kell nyújtaniuk!**
- A beérkezett módosításokat a tenyésztési hatóság véleményezésre megküldi:
 - Az ÖHGT,
 - És a HáGK
 - Új elismerés esetében az Országos Magyar Vadászkamara részére (erdélyi kopó, drótszörű magyar vizsla, rövidszörű magyar vizsla és magyar agár)
- A tenyésztési hatóság a fenti vélemények ismeretében határozatot hoz a módosított tenyésztési program elfogadásáról.

Tenyésztő szervezetek kötelezettségei

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- **Rendezvények bejelentése**

(a fajtatiszta ebek tenyésztésének szabályairól szóló **98/2013. (X. 24.) VM rendelet** 13.§ szerint kiállítás és kutyashow esetén is, 15 nappal a rendezvényt megelőzően)

- **Import/export bejelentés**

(a tenyészállat, illetve szaporítóanyag behozatalának és kivitelének szakmai előírásairól szóló **129/2004. (VIII. 25.) FVM rendelet** szerint)

- A tenyészállat behozatalához a tenyésztési hatóság engedélye szükséges a magyar ebfajták esetében. **(2. § (4) b) pont)**
- A behozatalról a behozott tenyészállatok hasznosítási helyre érkezését követően, legkésőbb negyvennyolc órán belül a kérelmezőnek írásban értesítenie kell a tenyésztési hatóságot. **(3. § (2) bekezdés)**
- A magyar ebfajták tenyészállatait, valamint szaporítóanyagát kivinni csak a kiszállításnak a tenyésztési hatóság részére történő írásbeli bejelentését követően lehet. **(7/A. §)**
- Tenyészállatot és szaporítóanyagot az ország területéről kivinni csak a tenyésztési hatóság által hitelesített származási igazolással lehet. **(8. § (1) bekezdés)**

Tenyésztő szervezetek ellenőrzése

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- A magyar ebfajták körének megállapításáról és genetikai fenntartásuk rendjéről szóló 62/2016. (IX. 16.) FM rendelet
 - **4. § (2)** A tenyésztési programnak a tenyésztő szervezet általi végrehajtását a tenyésztési hatóság az általa elkészített, a génmegőrző intézménnyel egyeztetett és a tenyésztési hatóság honlapján közzétett felülvizsgálati szabályzat alapján évente legalább egyszer ellenőrzi.
 - (3) A tenyésztési hatóság az ellenőrzés eredményéről és a magyar ebfajták megőrzésének helyzetéről évente jelentést készít, amelyet legkésőbb a következő év március 15-ig megküld az agrárpolitikáért felelős miniszter részére.
 - **16. § (1)** A tenyésztési hatóság a tenyésztőszervezet által vezetett nyilvántartásokat és a teljesítményvizsgálatokat szűrőpróbaszerűen ellenőrzi, a tenyésztőszervezet tevékenységét felülvizsgálja, amennyiben az ellenőrzések és a felülvizsgálat nem állapít meg hiányosságot, a hatóság a törzskönyvi adatokat hitelesnek tekinti.

Jogkövetkezmények

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- **A fajtatiszta ebek tenyésztési szabályairól szóló 98/2013. (X. 24.) VM rendelet szerint:**
 - **7. § (1)** A tenyésztőszervezeti elismerésre és az elismerés visszavonására a tenyésztési hatóság jogosult.
 - **18. § (1a)** A tenyésztőszervezet elismerésének felfüggesztése tekintetében a tenyésztési hatóság beszerzi a génmegőrző intézmény véleményét.
 - **6. § (4)** A magyar ebfajta egyedszámának kritikus szint alá süllyedése vagy a magyar ebfajta eredeti tulajdonságainak megváltoztatására irányuló tevékenység esetén a tenyésztési hatóság
 - *a)* a génmegőrző intézmény szakértői véleményét beszerzi,
 - *b)* az érintett tenyésztő szervezet bevonásával intézkedési programot dolgoz ki,
 - *c)* szükség esetén egyedi intézkedést hoz, amelynek keretében elrendelheti a tenyésztési program felülvizsgálatát.

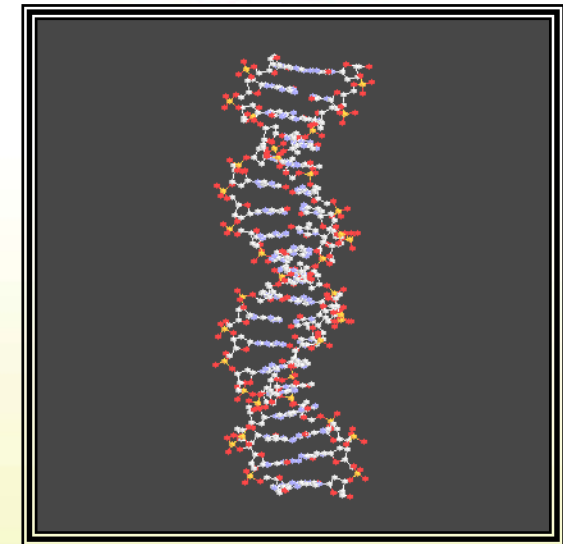

Tenyésztés szervezés - DNS vizsgálatok

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- Fajtaazonosság vizsgálat??
- DNS alapú (fragmentanalízis vs. SNP) származásellenőrzés
 - ISAG protokoll
- Populáció genetika
- Génexpresszió
- Öröklődő betegségek

Tenyésztés szervezés – in vitro megőrzés

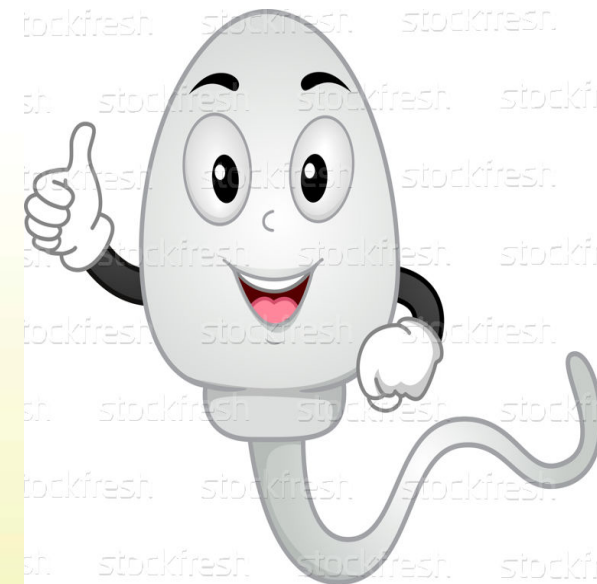
n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Apaállatokkal kapcsolatos szabályrendszer kialakítása-jogszabály?

- Állategészségügyi követelmények
- Állattenyésztési követelményrendszer

Szaporítóanyaggal kapcsolatos egységes protokoll kialakítása

- Kvalitatív - kvantitatív követelményrendszer, vizsgálati metodika
- Frissen konzervált sperma
- Mélyhűtött sperma
- Szaporítóanyag depóval összefüggő követelmények

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Köszönöm figyelmüket!

